

ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ
για τον κορωνοϊό

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΙΑΔΗΜΑ**
g.siadimas@realnews.gr

Ετοιμη η τριπλή γραμμή άμυνας

Κλείσιμο όλων των μπαρ στις 12 τα μεσάνυχτα, απαγόρευση των πάρτι στα beach bars και όριο τα 50 άτομα σε γάμους, βαφτίσεις και κηδείες, τα μέτρα που συζητούν οι επιδημιολόγοι για να ανακοπεί η μετάδοση του ιού

Η αύξηση των κρουσμάτων κορωνοϊού, ειδικά στις νεότερες ηλικίες, έχει σημαίνει κόκκινο συναγερμό στην κυβέρνηση. Ηδη πάνω στο τραπέζι έχουν πέσει νέα μέτρα που μπορεί να ενεργοποιηθούν ανάλογα με τα επιδημιολογικά στοιχεία, ώστε να υπάρξει ανάσχεση της μετάδοσης του ιού.

Βέβαια, αυτό δεν σημαίνει πως το υγειονομικό επιτελείο δεν έχει στραμμένο το βλέμμα του στους ηλικιωμένους ή στις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες. Για την ώρα, όμως, οι ηλικιωμένοι φαίνεται πως ακολουθούν τους κανόνες ασφαλείας και τις αποστάσεις.

Ωστόσο, η επιστροφή των νέων από τα νησιά ή τα τουριστικά θέρετρα στα σπίτια τους μπορεί να αποτελέσει βόμβα και σε δεύτερο χρόνο να κολλήσουν τους γονείς τους, τους παππούδες τους και άλλους συγγενείς τους ή το κοντινό περιβάλλον τους.

Αλλωστε, τα τελευταία κρούσματα δείχνουν ότι ο κορωνοϊός σαρώνει στις μικρότερες ηλικίες, με αποτέλεσμα να έχει πέσει και ο μέσος όρος αυτών που έχουν νοσήσει.

Σε αυτό το πλαίσιο, σύμφωνα με πληροφορίες, η ομάδα των επιδημιολόγων φαίνεται να συζητεί, μεταξύ άλλων, τρία μέτρα που μπορεί να ανακόψουν τη μετάδοση του ιού.

➤ Τον περιορισμό του ωραρίου για τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος σε όλη τη χώρα. Δηλαδή να κλείνουν ακριβώς στις 12 τα μεσάνυχτα, όπως ισχύει στις περιοχές που έχει επιβληθεί τοπικό lockdown.

Μάλιστα, οι τελευταίες εικόνες που οι νέοι, ειδικά στα νησιά, μετά το κλείσιμο των μπαρ κατευθύνονται στις παραλίες ή στο λιμάνι, μπορεί να επισπεύσουν την εφαρμογή του συγκεκριμένου μέτρου σε όλη την επικράτεια. Όσο για τις μεταμεσονύχτιες συγκεντρώσεις σε αυτούς τους χώρους, οι ειδικοί απαντούν πως ακόμα και σε αυτές τις περιπτώσεις είναι καλύτερα να είναι κάποιος σε ανοιχτό χώρο παρά σε ένα μπαρ λίγων τετραγωνικών.

➤ Την απαγόρευση των πάρτι στα beach bars, όπου, σε αρκετές περιπτώσεις, παρά τους εντατικούς ελέγχους, παρατηρείται συγχρωτισμός. Τα beach bars θα συνεχίσουν να λει-

Ο ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Σωτήρης Τσιόδρας έπευσε στο γηροκομείο που βρίσκεται στο Ασβεστοχώρι Θεσσαλονίκης μετά τον εντοπισμό 36 κρουσμάτων

τουργούν κανονικά με τις ξαπλώστρες σε συγκεκριμένες αποστάσεις, όπως γίνεται και σήμερα, και να σερβίρουν στα τραπέζια ή στις ομπρέλες.

➤ Το πλαφόν των 50 ατόμων σε γάμους, βαφτίσεις ακόμα και κηδείες. Σήμερα το όριο είναι τα 100 άτομα, αλλά τα τελευταία κρούσματα, ειδικά σε γάμους, έχουν θορυβήσει την υγειονομική ομάδα.

Δεν πρέπει να περνά απαρατήρητο πως ο υπουργός Υγείας **Βασίλης Κικίλιας**, με παρέμβασή του στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, από την Τετάρτη προειδοποίησε για την κατάσταση που έχει δημιουργηθεί τα τελευταία 24ωρα με τα άτομα νεαρής ηλικί-

ας και τη στάση τους απέναντι στον κορωνοϊό.

«Η επικινδυνότητα του κορωνοϊού είναι η ευκολία μετάδοσής του. Αυτό συμβαίνει ακόμα και εάν είσαι νέος και νομίζεις πως είσαι άτρωτος. Ο μέσος όρος ηλικίας όσων έχουν νοσήσει τον Αύγουστο έχει κατέβει πια στα 36 χρόνια...», έγραψε ο Β. Κικίλιας, κρούοντας τον κώδωνα του κινδύνου.

Σύσκεψη

Οι οριστικές αποφάσεις για τα νέα μέτρα και το πώς θα κορυφωθούν θα ληφθούν τα επόμενα 24ωρα, μετά τον Δεκαπενταύγουστο. Οι ειδικοί θα εξετάσουν τα δεδομένα και θα κάνουν τις τελικές εισηγήσεις, ωστόσο, αν τα κρούσματα αυξηθούν κατακόρυφα, τότε τα μέτρα μπορεί να εφαρμοστούν ακόμα πιο σύντομα.

Σε κάθε περίπτωση, η σύσκεψη της επόμενης εβδομάδας είναι ιδιαίτερα κρίσιμη, καθώς, μέχρι την Τετάρτη, οι ειδικοί θα έχουν εικόνα της καμπύλης σε σχέση με τη στάση των πολιτών την περίοδο του Δεκαπενταύγουστου.

Ηλικιωμένοι

Όσον αφορά τους ηλικιωμένους, αν χρειαστεί θα ληφθούν περαιτέρω μέτρα με γνώμονα την προστασία τους. Ειδικά στις μονάδες φροντίδας ηλικιωμένων και σε οίκους ευγηρίας θα παραταθεί η απαγόρευση των επισκέψεων. Μάλιστα, την Τετάρτη, ο λοιμωξιολόγος και εκπρόσωπος του υπουργείου Υγείας **Σωτήρης Τσιόδρας** μετέβη στο Ασβεστοχώρι Θεσσαλονί-

Υποχρεωτική η χρήση μάσκας και στους εξωτερικούς χώρους των εκκλησιών. Συστάσεις για περιορισμό των άσκοπων μετακινήσεων

κης μετά τον εντοπισμό 36 κρουσμάτων κορωνοϊού σε οίκο ευγηρίας, με τον ασθενή μπέν να είναι εργαζόμενος. Η παρουσία του Σ. Τσιόδρα, παραμονές του Δεκαπενταύγουστου, έστειλε ένα ακόμη μήνυμα στους ηλικιωμένους και στους συνοδούς τους για το πόσο κρίσιμη είναι η συγκεκριμένη περίοδος.

Πάντως, με αφορμή την παρουσία των ηλικιωμένων στις Θεϊκές Λειτουργίες λόγω και της Εορτής της Παναγίας, από την περασμένη εβδομάδα η χρήση μάσκας είναι υποχρεωτική και στον εξωτερικό χώρο των εκκλησιών.

Παράλληλα, τις επόμενες ημέρες, αναμένεται οι ειδικοί να απευθύνουν συστάσεις ώστε οι ηλικιωμένοι να περιορίσουν τις άσκοπες μετακινήσεις, ενώ το σενάριο να ενεργοποιηθεί εκ νέου η αποστολή μηνύματος στο 13033 έχει συζητηθεί, αλλά θα είναι το τελευταίο μέτρο που θα ενεργοποιηθεί με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα.

**ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ
για τον κορωνοϊό**

Συνέντευξη στον
ΘΑΝΟ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Η κηρή προειδοποίηση πως «ο τρόπος που θα λειτουργήσουμε τώρα θα καθορίσει εάν θα έχουμε ένα γενικευμένο δεύτερο ξέσπασμα της COVID-19 ή όχι» απευθύνει η Κύπρια **Στέλλα Κυριακίδου**, επίτροπος αρμόδια για την Υγεία και την ασφάλεια τροφίμων, σε συνέντευξη που παραχώρησε στη **Realnews**, με αφορμή την αύξηση των κρουσμάτων στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες της Ε.Ε.

Η επίτροπος προειδοποιεί ότι «ο κίνδυνος περαιτέρω κλιμάκωσης της COVID-19 είναι υψηλός» και καλεί τα κράτη-μέλη να λάβουν άμεσα μέτρα που «θα πρέπει να περιλαμβάνουν αυξημένα και εκτεταμένα διαγνωστικά τεστ και ανίχνευση και απομόνωση επαφών». «Τώρα είναι η ώρα, περισσότερο από ποτέ, να παραμείνουμε σε εγρήγορση, ώστε να αποφύγουμε ένα δεύτερο lockdown», τονίζει.

Η επίτροπος προειδοποιεί για τα φαινόμενα λανθασμένης χρήσης της μάσκας, τονίζοντας ότι αυτή προσφέρει προστασία μόνο όταν όλοι τη φορούν με τον ορθό τρόπο, ενώ ζητά και τήρηση των πρωτοκόλλων της Ε.Ε. για το άνοιγμα των σχολείων, καθώς θα πρέπει «να διασφαλίζονται κάποιες βασικές προϋποθέσεις για την ομαλή λειτουργία τους, όπως η ικανότητα για έγκαιρο εντοπισμό των κρουσμάτων μεταξύ των μαθητών και του προσωπικού».

Η Στ. Κυριακίδου, η οποία παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς τις εξελίξεις, παρουσιάζει τις τελευταίες προβλέψεις σε σχέση με την ανάπτυξη εμβολίου και θεραπείας, εξηγεί τον ρόλο που θα διαδραματίσει η Ε.Ε. για την προμήθεια των εμβολίων από τα κράτη-μέλη και καλεί τους πολίτες να ακολουθούν τις επιστημονικές συμβουλές «και όχι τις ανεύθυνες θεωρίες συνωμοσίας στο διαδίκτυο».

■ Από τα στοιχεία που έχετε, βιώνουμε τώρα το δεύτερο κύμα; Αν όχι, πότε το περιμένουμε και πώς μπορούμε να το αποφύγουμε; Μήπως τα κράτη-μέλη δεν εισάκουσαν τις προειδοποιήσεις σας από τον Ιούνιο;

Η κατάσταση είναι αρκετά επισφαλής στο παρόν στάδιο και οι ισορροπίες λεπτές. Όπως αναφέρεται στην τελευταία εκτίμηση κινδύνου από το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης Νόσων, αυτό οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι, όταν οι χώρες ανέκτισαν τον έλεγχο της μετάδοσης και μείωσαν το βάρος στην υγειονομική περιθάλψη, πολλά μέτρα χαλάρωσαν ή αφαιρέθηκαν για να επιστρέψουμε σε έναν πιο βιώσιμο τρόπο ζωής, με τον ιό, όμως, να κυκλοφορεί ακόμη ανάμεσά μας. Βλέπουμε, δυστυχώς, αύξηση στα περιστατικά σε πολλές χώρες της Ε.Ε. Συνεπώς, ο τρόπος που θα λειτουργήσουμε τώρα θα καθορίσει εάν θα έχουμε ένα γενικευμένο δεύτερο ξέσπασμα ή όχι. Αναφέρομαι σε ένα συνδυασμό που πρέπει να υπάρξει μεταξύ των μέτρων που λαμβάνονται από

Στέλλα Κυριακίδου Επίτροπος της Ε.Ε.
αρμόδια για την Υγεία και την ασφάλεια τροφίμων

«Να αποφύγουμε ένα δεύτερο lockdown»

«Ο τρόπος που θα λειτουργήσουμε τώρα θα καθορίσει εάν θα έχουμε ένα γενικευμένο δεύτερο ξέσπασμα του ιού ή όχι»

τα κράτη-μέλη και την υπεύθυνη στάση των πολιτών. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό οποιαδήποτε νέα εστία να εντοπίζεται άμεσα μέσω διαγνωστικών τεστ, μέσω της ιχνυλάτησης και της άμεσης απομόνωσης των περιπτώσεων. Από εμάς εξαρτάται η επόμενη ημέρα. Η συμπεριφορά μας ως πολιτών, η δική μας αίσθηση κοινωνικής ευθύνης και η αυτοπειθαρχία θα καθορίσουν την έκβαση της κατάστασης. Θα πρέπει να τηρούμε τις επιστημονικές συμβουλές και όχι τις ανεύθυνες θεωρίες συνωμοσίας στο διαδίκτυο.

Είναι, επίσης, ζωτικής σημασίας όλοι να καταλάβουν ότι η άρση των μέτρων περιορισμού δεν σημαίνει αυτόματα την επιστροφή στο φυσιολογικό, αλλά απλώς μια «νέα ομαλότητα» συνύπαρξης με τον ιό.

■ Τι μέτρα οφείλουν να λάβουν οι Αρχές; Μπορούμε να αποφύγουμε ένα νέο συνολικό lockdown;

Τώρα είναι η ώρα, περισσότερο από ποτέ, να παραμείνουμε σε εγρήγορση, ώστε να αποφύγουμε ένα δεύτερο lockdown. Όταν προτρέψαμε την καθολική ετοιμότητα των κρα-

τών-μελών πριν από τρεις εβδομάδες, στείλαμε ένα ισχυρό και σαφές μήνυμα σχετικά με τα βασικά μέτρα που απαιτούνται για τους επόμενους μήνες. Αυτό θα απαιτήσει προσπάθειες τόσο των κρατών-μελών όσο και των πολιτών μας. Τα κράτη-μέλη πρέπει να εφαρμόζουν τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσουν ότι μπορούν να περιορίσουν τα κρούσματα στις περιπτώσεις επανεμφάνι-

«Η συμπεριφορά μας ως πολιτών, η δική μας αίσθηση κοινωνικής ευθύνης και η αυτοπειθαρχία θα καθορίσουν την έκβαση της κατάστασης»

σης του ιού. Είναι σημαντικό να συνεχίσουμε όλοι να ακολουθούμε τις οδηγίες των υγειονομικών Αρχών, να συνεχίσουμε να τηρούμε κοινωνικές αποστάσεις, τη χρήση μάσκας εκεί όπου δεν μπορεί να εφαρμοστεί η απόσταση, καθώς και την υγιεινή των χεριών. Σύμφωνα με την τελευταία εκτίμηση κινδύνου του ECDC, σε χώρες όπου υπάρχει ισχυρή ένδειξη αύξησης της μετάδοσης, σε τοπικό ή εθνικό επίπεδο, όπως καταδεικνύεται από την πρόσφατη αύξηση των περιπτώσεων που κηρύχουν νοσηλείας, ο κίνδυνος περαιτέρω κλιμάκωσης της COVID-19 είναι υψηλός. Τα μέτρα θα πρέπει να περιλαμβάνουν αυξημένα και εκτεταμένα διαγνωστικά τεστ και ανίχνευση επαφών, ακολουθούμενα από απομόνωση και θεραπεία εντοπισμένων περιπτώσεων και απομόνωση επαφών.

■ Ποια θα πρέπει να είναι η συμπεριφορά των πολιτών;

Η συμπεριφορά του καθενός από εμάς είναι το κλειδί στην αντιμετώπιση αυτής της πανδημίας. Είναι φυσικό για τους ανθρώπους να αισθάνονται κόπωση στη συμμόρφωση με τα μέτρα που επιβάλλονται. Όμως, δυστυχώς, ενόσω δεν έχει ακόμη βρεθεί το εμβόλιο, θα πρέπει να μάθουμε να ζούμε με αυτά τα μέτρα, με αυτή τη νέα καθημερινότητα. Πρόκειται για ένα ιδιαίτερα σημαντικό μήνυμα, το οποίο οι τοπικές κοινωνίες πρέπει να συνεχίσουν να μεταδίδουν στους πολίτες. Τη-

ρούμε τις αποστάσεις, τηρούμε ευλαβικά την υγιεινή των χεριών, φοράμε τη μάσκα με τον σωστό τρόπο, εκεί όπου δεν είναι δυνατόν να έχουμε ή να τηρήσουμε φυσική απόσταση. Αποφεύγουμε τις μαζικές συναθροίσεις. Δεν θα κουραστώ να επαναλαμβάνω ότι, καθώς δεν υπάρχει αποτελεσματικό

εμβόλιο ή θεραπεία, θα πρέπει να παραμείνουμε σε εγρήγορση, να ακολουθούμε τις συμβουλές για την υγεία, να είμαστε προσεκτικοί και να μην εκθέτουμε τους εαυτούς μας σε περιττούς κινδύνους. Αν τηρήσουμε τα μέτρα αυτά, οι πιθανότητες νέας έξαρσης μειώνονται σημαντικά. Γι' αυτό η επικοινωνία με τους πολίτες είναι τόσο σημαντική. Η άρση των μέτρων περιορισμού δεν σημαίνει επιστροφή στο φυσιολογικό, αλλά μια νέα ομαλότητα συνύπαρξης με τον ιό.

■ Θεωρείτε ότι η χρήση της μάσκας μάς προστατεύει από την εξάπλωση του ιού;

Τα στοιχεία που το ECDC έχει δώσει στη δημοσιότητα δείχνουν ότι η χρήση μάσκας δεν είναι μόνο αποτελεσματική για τη μείωση της εξάπλωσης του ιού, αλλά και για την

προστασία των ατόμων που τη φορούν με τον ορθό τρόπο. Είναι ιδιαίτερα σημαντική όταν δεν μπορεί να διασφαλιστεί η φυσική απόσταση, τόσο σε εσωτερικούς χώρους (π.χ. καταστήματα, δημόσιες συγκοινωνίες, δημόσιους χώρους), ή ακόμη και αυξημένες πληθυσμιακές περιπτώσεις, ιδιαίτερα σε περιοχές με κρούσματα. Οι μάσκες προσώπου δεν πρέπει να θεωρούνται ως το κύριο μέτρο προστασίας, αλλά θα πρέπει να συνδυάζονται και με άλλα απαραίτητα μέτρα.

■ **Πόσο κοντά είμαστε στην ανάπτυξη εμβολίου και αποτελεσματικής θεραπείας; Τι μέτρα λαμβάνει η Κομισιόν για την εξασφάλιση της διαθεσιμότητας του εμβολίου στον γενικό πληθυσμό;**

Σε αυτό το στάδιο είναι παρακινδυνευμένη οποιαδήποτε πρόβλεψη για το πότε ακριβώς θα έχουμε ένα αποτελεσματικό και ασφαλές εμβόλιο. Ευελπιστούμε, αν συνεχίσουν τα θετικά αποτελέσματα στη διαδικασία δημιουργίας εμβολίου, να έχουμε το πρώτο μέχρι το τέλος της χρονιάς ή στις αρχές της επόμενης. Στόχος μας είναι το εμβόλιο αυτό να είναι προσβάσιμο σε όλες τις χώρες και σε όλους τους πολίτες ισότιμα. Το εμβόλιο δεν θα είναι πανάκεια σε όλα τα προβλήματα, αλλά θα επιτρέψει σταδιακά, και εφόσον πετύχουμε τον εμβολιασμό μιας κρίσιμης μάζας πολιτών και ειδικά των ευπαθών ομάδων, την επιστροφή στην κανονικότητα. Για αυτό τον λόγο προτείναμε στα μέσα Ιουνίου την ευρωπαϊκή στρατηγική για τα εμβόλια, ώστε να δράσουμε από κοινού για την όσο πιο γρήγορη και συντονισμένη προσπά-

θεια δημιουργίας εμβολίου, στο οποίο θα έχουμε πρόσβαση ως πολίτες της Ε.Ε. Ο χρόνος είναι ιδιαίτερα σημαντικός παράγοντας. Κάθε μήνας που θα κερδίσουμε θα είναι το δώρο ζωής προς τους συνανθρώπους μας και για τις οικονομίες μας.

■ **Ποια μέτρα θα ληφθούν για την αντιμετώπιση της κατάστασης το φθινόπωρο, δεδομένου ότι τότε θα αρχίσουν να παρουσιάζονται και οι εποχικές λοιμώξεις;**

Εχουμε ήδη προτρέψει τα κράτη-μέλη να δράσουν άμεσα για να μη δούμε ένα μοιραίο κοκτέιλ εποχικών λοιμώξεων και COVID-19. Οι ευάλωτες ομάδες προτεραιότητας για τον εμβολιασμό κατά της εποχικής γρίπης πρέπει να διευρυνθούν, ώστε να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, και τους επαγγελματίες Υγείας. Σε αυτό το πλαίσιο, η ορθή πληροφόρηση για τον έγκαιρο εμβολιασμό είναι ιδιαίτερα σημαντική, ενόψει και της παραπληροφόρησης που παρατηρείται έντονα σε διαδικτυακές πλατφόρμες.

■ **Σε σχέση με τα θεραπευτικά σχήματα κατά του ιού, πού βρισκόμαστε ενόψει φθινοπώρου;**

Στον τομέα της θεραπευτικής, έχουμε κάνει ένα αποφασιστικό πρώτο βήμα. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέγραψε σύμβαση με τη φαρμακευτική εταιρεία Gilead για να εξασφαλίσει σε πρώτο στάδιο μέχρι τον Οκτώβριο περίπου 30.000 δόσεις ρεμδεσιβίρης, η οποία έχει αποδειχθεί αποτελεσματική για ασθενείς με σοβαρά συμπτώματα, ώστε να επιταχυνθεί η αποθεραπεία τους. Ετοιμάζουμε, επίσης, μια κοινή προμήθεια σε όλα τα κράτη-μέλη για αυτό το φάρμακο, η οποία θα τεθεί σε λειτουργία και θα φέρει χιλιάδες περαιτέρω δόσεις του φαρμάκου από τον Οκτώβριο και μετά.

Οι προσπάθειες συνεχίζονται και υποστηρίζουμε ενεργά μεγάλο αριθμό παράλληλων κλινικών δοκιμών για νέα φάρμακα. Στις 31 Ιουλίου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προκάλεσε περισσότερες από 200 υπηρεσίες αιμοδοσίας

μέτρα

«Ο κίνδυνος περαιτέρω κλιμάκωσης της COVID-19 είναι υψηλός. Τα μέτρα θα πρέπει να περιλαμβάνουν αυξημένα και εκτεταμένα διαγνωστικά τεστ και ανίχνευση επαφών, ακολουθούμενα από απομόνωση και θεραπεία εντοπισμένων περιπτώσεων και απομόνωση επαφών»

σε ολόκληρη την Ε.Ε. να υποβάλουν αίτηση χρηματοδότησης για την αγορά εξοπλισμού πλασμαφαίρεσης, δηλαδή εξοπλισμού που θα λαμβάνει πλάσμα από δότες που έχουν νικήσει τον ιό και έχουν αναρρώσει πλήρως. Το πλάσμα από αναρρώσαντες μπορεί να αποτελέσει μια ελπιδοφόρα θεραπεία.

■ **Τι πρέπει να γίνει με τα σχολεία;**

Όσον αφορά το άνοιγμα των σχολείων, έχουν και πάλι εκδοθεί συστάσεις, οι οποίες ανάμεσα σε άλλα αναφέρουν ότι θα πρέπει να διασφαλίζονται κάποιες βασικές προϋποθέσεις για την ομαλή λειτουργία τους, όπως η ικανότητα για έγκαιρο εντοπισμό των κρουσμάτων μεταξύ των μαθητών και του προσωπικού, προκειμένου να πραγματοποιηθεί στη συνέχεια ικνηλάτηση και περιορισμός της εξάπλωσης. Για τον σκοπό αυτό υπάρχει διαθέσιμο πρωτόκολλο. Τα παιδιά είναι πιο πιθανό να έχουν ήπια ή ασυμπτωματική λοίμωξη, γεγονός που σημαίνει ότι η λοίμωξη μπορεί να μην εντοπιστεί ή να μη διαγνωστεί. Όταν είναι συμπτωματικά, τα παιδιά εμφανίζουν τον ιό με παρόμοιο με τους ενήλικες τρόπο και μπορούν επίσης να μολύνουν άλλους με παρόμοιο τρόπο.

Είναι γεγονός ότι υπάρχουν διάφορα και ενίοτε αντικρουόμενα στοιχεία σχετικά με τον αντίκτυπο του ανοίγματος των σχολείων, παρότι τα στοιχεία από τον εντοπισμό επαφών στα σχολεία και τα δεδομένα που έχουν εξαχθεί από ορισμένες χώρες της Ε.Ε. υποδηλώνουν ότι η λειτουργία τους δεν έχει συσχετιστεί με σημαντικές αυξήσεις στην κοινοτική μετάδοση.

11ο Ναυτιλιακό Συνέδριο Υδρας

Σάββατο 5 Σεπτεμβρίου 2020

«Η Εμπορική Ναυτιλία,
παράγοντας διεθνούς άσκησης επιρροής
και εθνικής αμύνης για την Ελλάδα»

Διοργανωτής: **Αδελφότης Υδραίων Αθηνών**

ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ για τον κορωνοϊό

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΠΑΝΑΝΟΥ**
d.papanou@realnews.gr

Διαίτερα κρίσιμες θεωρούνται οι επόμενες ημέρες όσον αφορά την πορεία της πανδημίας, ενώ οι ειδικοί κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου και καλούν τους πολίτες να συμμορφωθούν άμεσα με τα μέτρα πριν να είναι αργά.

«Το πιο εύκολο πράγμα στον κόσμο είναι τα κρούσματα να ξεφύγουν και να φτάσουν τα 1.000 σε μια ημέρα. Αυτή τη στιγμή είμαστε σε μια φοβερή λεπτή ισορροπία, που μπορεί να ανατραπεί ανά πάσα στιγμή», αναφέρει ο καθηγητής και μέλος της επιστημονικής επιτροπής του υπουργείου Υγείας για τον κορωνοϊό **Νίκος**

στην πανδημία. «Ελπίζουμε ο κόσμος να συνειδητοποιήσει τον κίνδυνο και όλοι μαζί να φρενάρουμε το φαινόμενο τις επόμενες ημέρες. Αυτό είναι το καλό σενάριο. Το κακό σενάριο είναι να συνεχιστεί η κατάσταση χαλαρότητας, να μην πειστούν οι πολίτες ότι βρισκόμαστε σε επιδημιολογικό κίνδυνο, με συνέπεια να έχουμε νέα επιδείνωση, που θα μεταφραστεί σε τεράστιες οικονομικές ζημιές και απώλειες ανθρώπινων ζωών».

Κρίσιμη θεωρεί την κατάσταση και ο αντιπρόεδρος του ΕΟΔΥ και επίκουρος καθηγητής Κλινικής Φαρμακολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, **Γιώργος Παναγιωτακόπουλος**. «Το αποτέλεσμα αυτό είναι η συνέπεια της χαλάρωσης των μέτρων κυρίως από τις νεότερες ηλικίες και βεβαίως του ανοίγματος των συνόρων. Ηρθαν κρούσματα από το εξωτερικό. Τα περισσότερα ήταν από τα Βαλκάνια και όχι από τη δυτική Ευρώπη που φοβόμασταν. Το ένα έφερε το άλλο. Σήμερα, ο αριθμός των κρουσμάτων είναι ανησυχητικός. Είναι μεγάλος για τα δεδομένα της χώρας. Βρισκόμαστε σε κομβικό σημείο», εξηγεί ο κ. Παναγιωτακόπουλος.

Σύμφωνα με τον ίδιο, αυτό που προβληματίζει τους επιστήμονες δεν είναι μόνο ο αριθμός αλλά και η διασπορά των κρουσμάτων σε πολλές περιφέρειες. «Αυτή η

κρουσμάτων είναι μεγαλύτερος από αυτόν που καταγράφεται επισήμως. Επομένως, η δυναμική είναι μεγαλύτερη».

«Ελέγχουμε μόνο το 15% των ανθρώπων που εισέρχονται στη χώρα. Το 85% δεν ελέγχεται. Έτσι εισάγονται κρούσματα που μας ξεφεύγουν και με τη συμπεριφορά μας, μην τηρώντας τα μέτρα, δίνουμε μια ακόμη δυναμική στην πανδημία στη χώρα μας», αναφέρει ο κ. Δαΐκος, χαρακτηρίζοντας τα μέτρα που έχει λάβει η κυβέρνηση ικανοποιητικά. «Αν τηρηθούν τα μέτρα, θα ανατραπεί και θα αναστραφεί η κατάσταση σιγά-σιγά. Πέραν τούτου, επειδή ο κορωνοϊός ήρθε για να μείνει, καλό είναι να εξοικειωθούμε με όλες αυτές τις νέες συμπεριφορές, γιατί πρέπει να δημιουργηθεί και ένα περιβάλλον κατάλ-

Σήμα κινδύνου από τους ειδικούς επιστήμονες για τη μεγάλη διασπορά του ιού. Σε εστίες υπερμετάδοσης έχουν μετατραπεί τα αστικά κέντρα

Ο εφιάλης των 1.000 κρουσμάτων την ημέρα

Σύψας και συνεχίζει: «Και αυτός είναι ο μεγάλος φόβος, που προέρχεται κυρίως από το ότι δεν είναι το πρόβλημά μας πλέον τα εισαγόμενα κρούσματα αλλά τα εγχώρια κρούσματα και κυρίως στα μεγάλα αστικά κέντρα, όπου υπάρχει και υπερπληθυσμός και μπορεί η κατάσταση ανά πάσα στιγμή να ανατραπεί».

Σύμφωνα με τον κ. Σύψα, περιοχές όπως η Κυψέλη, τα δυτικά προάστια της Αττικής ή ορισμένες συνοικίες στη Θεσσαλονίκη μπορεί να αποτελέσουν εστίες υπερμετάδοσης. Ο μόνος παράγοντας που θα κρίνει την όλη υπόθεση είναι κατά πόσο οι πολίτες θα συμμορφωθούν με τα τρία σημαντικά μέτρα: αποστάσεις, απολύμανση χεριών και μάσκες. «Έχει φανεί ότι αν σε μια χώρα συμμορφωθεί το 60%-70% των πολιτών, τότε θα έχουμε κάμψη της πανδημίας, ίσως και μηδενισμό των κρουσμάτων. Αν αυτό δεν γίνει, θα έχουμε αύξηση των κρουσμάτων», τονίζει.

«Να πειστούν οι πολίτες»

«Η ελπίδα μας είναι τα μέτρα», λέει σε κάθε τόνο ο κ. Σύψας, που αναμένει εντός των επόμενων δύο εβδομάδων να δει την επιδρασσή τους

εικόνα θέλει μάζεμα. Γι' αυτό η κυβέρνηση κατέφυγε στα μέτρα, το αποτέλεσμα των οποίων θα το δούμε σε δύο εβδομάδες, και αναλόγως θα πρέπει να επαναξιολογηθούν λαμβάνοντας υπόψη όλους τους παράγοντες», τονίζει ο αντιπρόεδρος του ΕΟΔΥ, σχολιάζοντας, παράλληλα, ότι το κλείσιμο της χώρας και των συνόρων της ως μέτρο είναι εύκολο στη θεωρία, αλλά δύσκολο στην πράξη. «Είναι δύο αντίρροπα ζητήματα. Από τη μία πρέπει να προστατεύσουμε υγειονομικά τη χώρα και από την άλλη να συντηρήσουμε μια κοινωνική και οικονομική πραγματικότητα. Αν εφαρμόσουμε, όμως, τα μέτρα μπορούμε να περιορίσουμε την εξάπλωση του ιού στη χώρα και να μην εκτραπεί η εικόνα που έχουμε σήμερα».

Αννουχία

Την αννουχία του για τη μη συνειδητοποίηση της κρισιμότητας της κατάστασης από τους πολίτες εκφράζει και ο ομότιμος καθηγητής Παθολογίας και Λοιμώξεων της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ, **Γιώργος Δαΐκος**. «Δυστυχώς ο κόσμος δεν έχει συνειδητοποιήσει ότι ο ιός είναι ανάμεσά μας και κυκλοφορεί. Έχει υποεκτιμήσει το πρόβλημα. Παγκοσμίως έχουμε πάνω από ένα εκατομμύριο κρούσματα ανά εβδομάδα. Η πανδημία είναι σε ανοδική πορεία. Στην Ελλάδα πήγαμε πάρα πολύ καλά στην πρώτη φάση, αλλά τώρα υπάρχει μια έξαρση ιδιαίτερως ανησυχητική. Αν δεν ακολουθήσουμε τις οδηγίες του Δεκαπενταύγουστου, που έχουμε όλες αυτές τις εκδηλώσεις και τις συναθροίσεις, η κατάσταση θα επιδεινωθεί», σχολιάζει ο κ. Δαΐκος. Δεν παραλείπει, μάλιστα, να αναφέρει ότι ο αριθμός των

ηπλο για να αρχίσουν και τα σχολεία. Τα παιδιά έχουν να πάνε σχολείο από τον Μάρτιο. Πρέπει να επανέλθουν στον φυσικό τους χώρο και σαν κοινωνία έχουμε ευθύνη».

Θα πειθαρχήσουμε;

Δύσκολη μεν, ελεγχόμενη δε, χαρακτηρίζει την πανδημία στη χώρα μας ο καθηγητής Μικροβιολογίας **Αλκιβιάδης Βατόπουλος**. «Υπάρχει μια σημαντική αύξηση. Ο κίνδυνος να "χαθεί η μπάλα", να μπορούμε σε μια ανεξέλεγκτη πορεία, είναι υπαρκτός και εξαρτάται κατά πόσο θα πετύχουν τα μέτρα που έχουν επιβληθεί. Κατά πόσο θα πειθαρχήσουν οι Έλληνες. Σε πρώτη φάση, τα μέτρα με καλύπτουν, με την υπόθεση ωστόσο ότι θα εφαρμοστούν. Η πολιτεία πρέπει να καταστήσει αυτό σαφές. Οχι μόνο διά της ράβδου, αλλά και διά της πειθούς. Χρειάζεται μεγαλύτερη προσπάθεια από τους πάντες», λέει ο κ. Βατόπουλος.

Όπως εξηγεί, το «καμπανάκι» που θα σημά-

**Νίκος
Σύψας**

“Αποστάσεις, απολύμανση χεριών και μάσκες, τα τρία σημαντικά μέτρα”

**Γιώργος
Παναγιωτακόπουλος**

“Τα αποτελέσματα των μέτρων θα τα δούμε σε δύο εβδομάδες”

**Γιώργος
Δαΐκος**

“Ο κόσμος δεν έχει συνειδητοποιήσει ότι ο ιός είναι ανάμεσά μας”

**Αθικιάδης
Βατόπουλος**

“Ο κίνδυνος να μπούμε σε μια ανεξέλεγκτη πορεία είναι υπαρκτός”

**Γκίκας
Μαγιορκίνης**

“Ο αριθμός των ορφανών κρουσμάτων διαρκώς αυξάνεται”

νει μεγάλο κίνδυνο είναι η πολύ μεγάλη αύξηση των ορφανών κρουσμάτων και ο διπλασιασμός του συνόλου των κρουσμάτων μέσα σε δυο-τρεις ημέρες.

«Τα πολλά κρούσματα είναι ούτως ή άλλως επικίνδυνα, γιατί σημαίνει ότι οι περισσότεροι έχουν μεταδώσει τη νόσο και σε άλλους. Πρέπει να είμαστε σε εγρήγορση. Πρόκειται για μαραθώνιο. Είμαι υπέρ της πρόληψης. Δεν πρέπει να γεμίσουν τα νοσοκομεία. Και δεκάδες χιλιάδες κρεβάτια ΜΕΘ να είχαμε -που δεν έχουμε- τι σημαίνει, ότι θα πρέπει

να επαναπαυτούμε σε αυτό;». Από την πλευρά του, ο επίκουρος καθηγητής στο Τμήμα Υγιεινής και Επιδημιολογίας Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ, **Γκίκας Μαγιορκίνης**, δεν αποκλείει τη σταθεροποίηση του αριθμού των κρουσμάτων τις επόμενες ημέρες και αναφέρει χαρακτηριστικά: «Με τα μέτρα που ελήφθησαν, περιμένουμε 50% να σταθεροποιηθεί η κατάσταση κοντά στα 200 κρούσματα και 50% να ανέβει πάνω από τα 250 ημερησίως. Αν σταθεροποιηθεί, θα έχουμε μια ήπια πορεία. Βέβαια, αυτό εξαρτάται από το αν μπαίνουν άτομα στην εντατική. Υπάρχει όμως και το κακό σενάριο να ξεφύγει η κατάσταση».

Αν βρεθούμε αντιμέτωποι με το κακό σενάριο, εάν δηλαδή τα κρούσματα ξεπερνούν ημερησίως τα 200 σταθερά, τότε, σύμφωνα με τον κ. Μαγιορκίνη, θα χρειαστεί γενίκευση των μέτρων που έχουν ανακοινωθεί σε

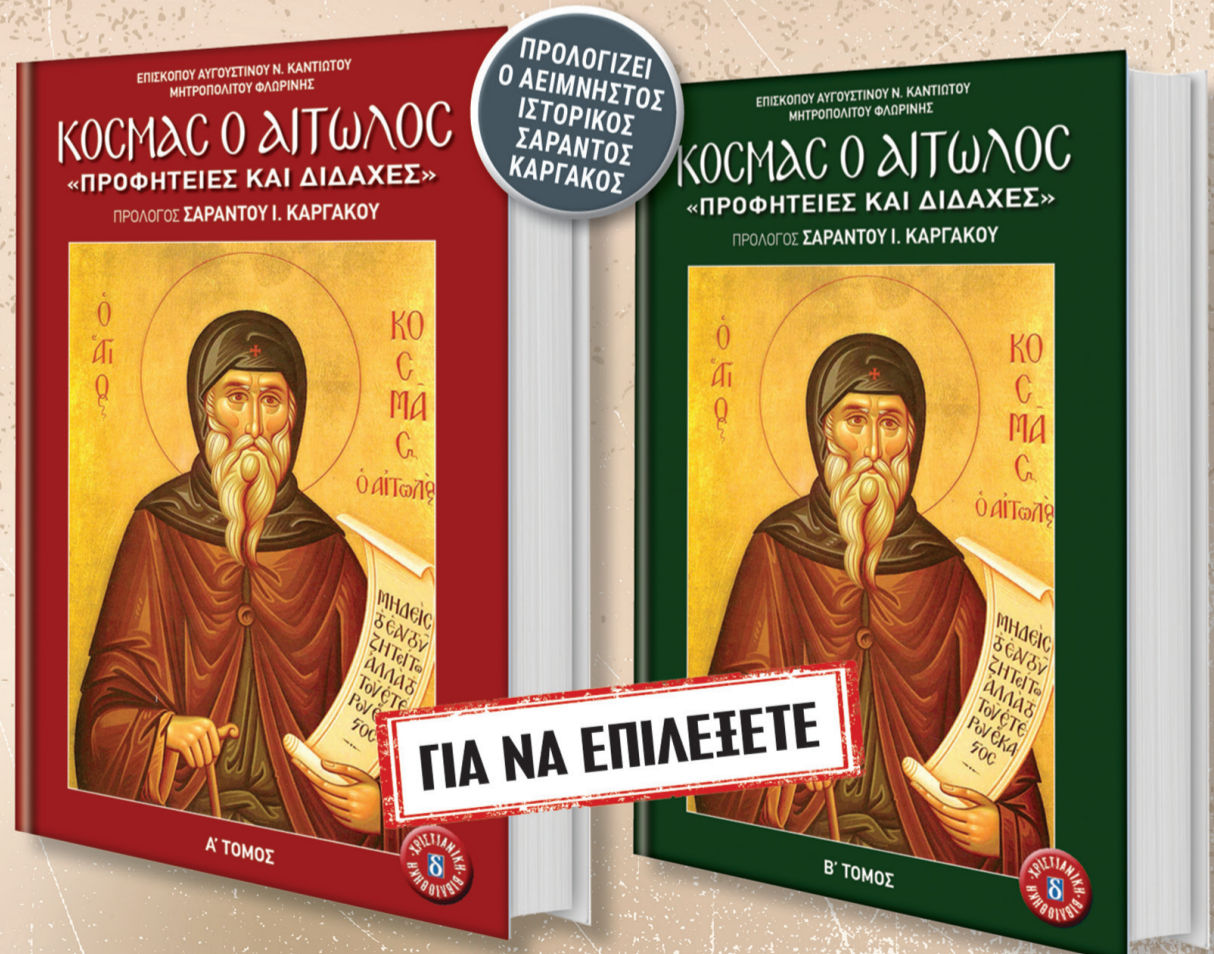
τοπικό επίπεδο και πιο εντατική επιτήρηση. «Εάν δούμε τα ποιοτικά χαρακτηριστικά που δίνει ο ΕΟΔΥ, υπάρχει ένας σημαντικός αριθμός κρουσμάτων που είναι ορφανά και αυτός ο αριθμός διαρκώς αυξάνεται. Το άλλο ποιοτικό χαρακτηριστικό που μας ενδιαφέρει είναι οι διασωληνωμένοι, στους οποίους είδαμε έναν τριπλασιασμό μέσα σε ελάχιστες εβδομάδες. Εάν δούμε ότι ο αριθμός των διασωληνωμένων αυξάνεται εξαιρετικά, για παράδειγμα φτάνει στους 150, είναι σίγουρο ότι θα χρειαστούν επιπλέον μέτρα», καταλήγει.

ΤΗΝ ΤΕΤΑΡΤΗ 19 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΜΕ ΤΗΝ **Ορθόδοξη ΑΛΗΘΕΙΑ**

ΑΦΙΕΡΩΜΑ στον ΜΕΓΑΛΟ δάσκαλο του ΓΕΝΟΥΣ ΚΟΣΜΑΣ Ο ΑΙΤΩΛΟΣ

ΤΟΥ ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΥ
Ν. ΚΑΝΤΙΩΤΟΥ

Το σπουδαιότερο
βιβλίο που γράφτηκε
για τη ζωή,
το έργο και
τις συγκλονιστικές
προφητείες του

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΠΙΣΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ. ΚΑΘΕ ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΤΑ ΠΕΡΙΠΤΕΡΑ!

**ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ
για τον κορωνοϊό**

Ετοιμάζονται για νέα μάχη τα νοσοκομεία

Η «ασφυξία» στα εξωτερικά ιατρεία και ο τριπλασιασμός των διασωληνωμένων ασθενών δοκιμάζουν ξανά τα όρια του Συστήματος Υγείας

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΠΑΝΑΝΟΥ**
d.pananou@realnews.gr

Συναγερμός έχει σημάνει στα νοσοκομεία της χώρας μετά την αύξηση των κρουσμάτων που καταγράφονται τις τελευταίες ημέρες, αλλά και μετά την ανησυχία των ειδικών για ενδεχόμενη κλιμάκωση του νέου κύματος της πανδημίας του κορωνοϊού. Ηδη στα νοσηλευτικά ιδρύματα παρατηρείται αύξηση των εισαγωγών και των νοσηλείων στις Μονάδες Εντατικής Θεραπείας, γεγονός που έχει θέσει τον κρατικό μηχανισμό σε ετοιμότητα. Ενδεικτικό της κατάστασης είναι ότι από την 1η Αυγούστου μέχρι και σήμερα έχουν τριπλασιαστεί οι ασθενείς που χρειάστηκε να διασωληνωθούν.

«Στα εξωτερικά ιατρεία των νοσοκομείων έχουμε αύξηση των εισαγωγών ασθενών ύποπτων για νόσο COVID-19, ενώ παράλληλα έχουν αυξηθεί και οι ασθενείς που νοσηλεύονται στις Μονάδες Εντατικής Θεραπείας. Πριν από 10 ημέρες είχαμε 8 αρρώστους και πλέον έχουμε 24», αναφέρει η κυρία **Ματίνα Παγώνη**, πρόεδρος των νοσοκομειακών γιατρών Αθήνας - Πειραιά, επισημαίνοντας ότι η κατάσταση μέχρι στιγμής είναι ελεγχόμενη. Ωστόσο, όπως η ίδια λέει, ο φόβος για πιθανή αύξηση των κρουσμάτων μέσα στο επόμενο διάστημα και κατ'επέκταση για αύξηση και των ανθρώπων που θα χρειαστούν νοσηλεία, είναι έντονος.

«Αυτό που φοβόμαστε είναι να μην ανέβει και άλλο ο τριψήφιος αριθμός των κρουσμάτων. Ολο το "παιχνίδι" παίζεται αυτές τις ημέρες και τις επόμενες εβδομάδες. Πρέπει, λοιπόν, να τηρήσουμε όλοι τα μέτρα, ούτως ώστε να μην έχουμε περισσότερα κρούσματα και να μην έχουμε πολλές διασωληνώσεις. Να μπορέσουμε να ξεπεράσουμε τον σκόπελο του Αυγούστου. Αν γυρίσουν οι τουρίστες στις χώρες τους και

οι Έλληνες στα σπίτια τους, η κατάσταση θα αλλάξει», σημειώνει η πρόεδρος των νοσοκομειακών γιατρών Αθήνας - Πειραιά και χαρακτηρίζει την ερχόμενη εβδομάδα ως μία από τις πλέον κρίσιμες. «Η κατάσταση δεν θέλει πολύ για να ξεφύγει. Δεν είναι δύσκολο να πάμε σε τετραψήφιο αριθμό. Υπάρχουν πολλοί ασυμπτωματικοί, οι οποίοι είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα αυτή τη στιγμή, καθώς δεν είναι εύκολη η ιχνυλάτωση», σημειώνει.

Γι' αυτό τον λόγο η κυρία Παγώνη χαρακτηρίζει ως μείζονος σημασίας την πρόσληψη μόνιμου προσωπικού στα νοσοκομεία με ταχείες διαδικασίες και την τήρηση των μέτρων με σοβαρότητα και υπευθυνότητα από όλους. «Αν γίνουμε Γαλλία, Ισπανία και Αμερική, τότε δεν θα μπορούμε να κάνουμε τίποτα. Δεν είναι δυνατόν να έχουμε μέσα σε μία εβδομάδα τόσα κρούσματα και να μην έχουμε συνειδητοποιήσει όλοι μας τι πρέπει να κάνουμε», καταλήγει.

Νέες μονάδες

Η μοναδική κλινική COVID-19 στην Αθήνα που είχε παραμείνει ενεργή ήταν στο νοσοκομείο «Σωτηρία» και φιλοξενούσε μέχρι πριν από περίπου μία εβδομάδα μόλις δύο κρούσματα. Σήμερα νοσηλεύει 18 άτομα. Μάλιστα, εάν δεν είχαν παραπεμφθεί 4 άτομα στη Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, τα κρεβάτια θα ήταν όλα κατειλημμένα και θα έπρεπε να ενεργοποιηθεί και η δεύτερη μονάδα COVID-19 του νοσοκομείου - κάτι που οι ειδικοί εκτιμούν ότι θα συμβεί τις επόμενες ημέρες. Την ίδια στιγμή έχει ενεργοποιηθεί και η κλινική COVID-19 του νοσοκομείου «Ευαγγελισμός», με επτά άτομα να νοσηλεύονται.

«Η μία κλινική του "Σωτηρία" για τον COVID-19 έχει γεμίσει. Νοσηλεύονται 18 άτομα. Στην άλλη κλινική μπαίνουν τα ύποπτα περιστατικά από τις εφημερίες και αναλόγως, αν είναι θετικά, παραμένουν αν χρειαστεί για νοσηλεία. Οι ασθενείς είναι νεότερης ηλικίας από ό,τι τον περασμένο Απρίλιο και τον Μάιο», τονίζει η νοσηλεύτρια **Αμαλία Θερ-**

μογιάννη. «Προετοιμαζόμαστε για το φθινόπωρο», λέει με νόημα σχολιάζοντας την κατασκευή της νέας μονάδας COVID-19, με χωρητικότητα 50 κλινών, που αναμένεται να παραδοθεί την 1η Οκτωβρίου.

«Το πρόβλημα έγκειται μέχρι στιγμής στην έλλειψη ιατρικού προσωπικού. Δεν έρχονται γιατροί, ούτε ειδικευόμενοι ούτε και επικουρικοί. Οι επικουρικοί, δε, θα έρθουν για δύο χρόνια. Πρέπει να ανοίξουν μόνιμες θέσεις. Υπάρχουν πολλά κενά στο οργανόγραμμα που δεν καλύφθηκαν κατά το προηγούμενο κύμα. Η κάλυψή τους αποτελεί αίτημα ετών. Αν γίνει ένα "μπαμ", οι γιατροί που υπάρχουν θα γονατίσουν. Σαφώς και υπάρχει ανησυχία», αναφέρει η κυρία Θερμογιάννη.

Ο σχεδιασμός

Απέναντι στη νέα απειλή του δεύτερου κύματος κορωνοϊού, που θα δοκιμάσει τις αντοχές του ΕΣΥ, το υπουργείο Υγείας, σύμφωνα με όλες τις πληροφορίες, έχει εκπονήσει σχέδιο που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων νέο σύστημα εφημερίας στα νοσοκομεία του Λεκανοπεδίου, ενίσχυση των υπάρχουσών δομών Υγείας, ειδικά στην περιφέρεια, και έμφαση στην ικανότητα του συστήματος να διαγνώσει εγκαίρως και να νοσηλεύσει τα κρούσματα του κορωνοϊού.

Ειδικότερα, ο στρατηγικός σχεδιασμός του υπουργείου Υγείας περιλαμβάνει την ενίσχυση δυνατοτήτων ελέγχου στα νοσοκομεία και στα Κέντρα Υγείας: εγκατάσταση μεγάλων αναλυτών σε περισσότερα νοσοκομεία στη χώρα ή συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα. Παράλληλα, προβλέπονται μικροί αναλυτές (point of care), σε πολλά περιφερειακά νοσοκομεία και διαδικασίες για να επιτευχθεί η γρήγορη μεταφορά δειγμάτων σε κεντρικά εργαστήρια.

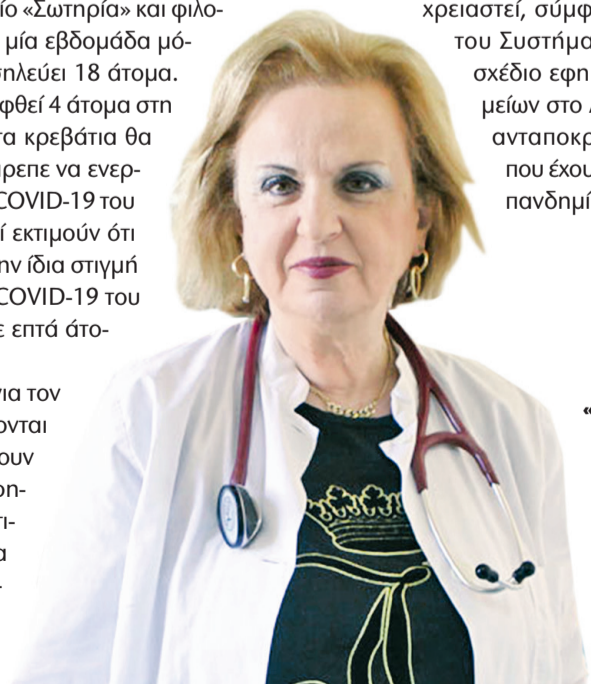
Επιπλέον, έχουν προβλεφθεί η λήψη μέτρων ατομικής προστασίας και η δημιουργία στρατηγικών αποθεμάτων σε κάθε υγειονομική περιφέρεια, η κατασκευή περισσότερων από 250 νέων ΜΕΘ, εντός των επόμενων μηνών, με στόχο την ανάπτυξη συνολικά 1.200 κλινών ΜΕΘ, η προετοιμασία κλινικών νοσηλείας για ασθενείς με COVID-19 σε όλη την επικράτεια, ενισχυμένες με τον εξοπλισμό που έρχεται σταδιακά από δωρεές, η προετοιμασία των ΤΕΠ, με διαχωρισμό ροών ασθενών και η ενίσχυση του ρόλου των Κέντρων Υγείας, με βάση το πετυχημένο μοντέλο των Covid Only Κέντρων Υγείας.

Στο πλαίσιο του σχεδιασμού προβλέπονται επίσης η ανάπτυξη υπηρεσιών απομακρυσμένης παρακολούθησης ασθενών με COVID-19, μέσω πλατφόρμας τηλεσυμβουλευτικής (η υλοποίηση της οποίας ολοκληρώθηκε και είναι έτοιμη να τεθεί σε λειτουργία όταν χρειαστεί), η ενίσχυση του ΕΣΥ με προσωπικό (έχουν ήδη προστεθεί περισσότεροι από 6.000 επαγγελματίες Υγείας), το οποίο θα αξιοποιηθεί όπου χρειαστεί, σύμφωνα με τις ανάγκες του Συστήματος, καθώς και νέο σχέδιο εφημερίας των νοσοκομείων στο Λεκανοπέδιο, για να ανταποκριθούν στις ανάγκες που έχουν προκύψει λόγω της πανδημίας.

Κλινική

Η μοναδική κλινική COVID-19 στην Αθήνα που είχε παραμείνει ενεργή ήταν στο νοσοκομείο «Σωτηρία» και φιλοξενούσε μέχρι πριν από περίπου μία εβδομάδα μόλις δύο κρούσματα. Σήμερα νοσηλεύονται σε αυτή 18 άτομα

«Δεν είναι δύσκολο να πάμε σε τετραψήφιο αριθμό. Υπάρχουν πολλοί ασυμπτωματικοί», τονίζει η **Ματίνα Παγώνη**, πρόεδρος των νοσοκομειακών γιατρών Αθήνας - Πειραιά

Της **ΤΖΕΝΗΣ ΚΡΙΘΑΡΑ**
tz.krithara@realnews.gr

Την αναγκαιότητα για περισσότερα διαγνωστικά τεστ τονίζει ο Έλληνας καθηγητής Παθολογίας, Επιδημιολογίας και Πληθυσμιακής Υγείας, Επιστήμης Δεδομένων και Στατιστικής του Στάνφορντ, **Ιωάννης Ιωαννίδης**. Μιλώντας αποκλειστικά στη **Realnews**, ο διεθνούς κύρους επιστήμονας εκτιμά ότι στην Ελλάδα το νέο κύμα του κορωνοϊού ενδέχεται να ξεπεράσει σε κρούσματα την περίοδο της περασμένης άνοιξης. Παράλληλα, απαντά και σε δημοσιεύματα αμερικανικών ΜΜΕ που αναφέρουν ότι ο Έλληνας καθηγητής ήταν εκείνος που επηρέασε την αμφιλεγόμενη πολιτική του Αμερικανού Προέδρου **Ντόναλντ Τραμπ** όσον αφορά την αντιμετώπιση της πανδημίας.

«Σήμερα, υπάρχει αβεβαιότητα γιατί εξακολουθούμε να έχουμε ασαφή εικόνα του επιδημικού κύματος. Το να καθοδηγείσαι απλώς από τον αριθμό καταγεγραμμένων κρουσμάτων είναι σαν να κρίνεις από ένα νησάκι-κρατήρα πόσο μεγάλο και ενεργό είναι ένα υποθαλάσσιο ηφαίστειο.

Χρειαζόμαστε πιο επιθετική χρήση τεστ και ισχυρότερη επιδημιολογική επιτήρηση τόσο στις πύλες εισόδου (όπου αντιλαμβάνομαι πως έγιναν σχεδόν 300.000 τεστ από την 1η Ιουλίου έως σήμερα, δηλαδή ελέγξαμε 1 στους 8 εισερχόμενους) όσο και στη χώρα (όπου έχουν γίνει πολύ λίγα τεστ στο ίδιο διάστημα). Ο πραγματικός ημερήσιος αριθμός νέων κρουσμάτων πιθανότατα είναι τετραψήφιος (πάνω από 1.000), όταν καταγράφουμε τριψήφιο αριθμό», δηλώνει ο καθηγητής του Στάνφορντ.

«Επιπλέον, τα κρούσματα που καταγράφονται σήμερα αφορούν λοιμώξεις πριν από μία εβδομάδα ή και ένα μήνα. Η υποκαταγραφή δεν είναι τόσο έντονη όσο ήταν τον Μάρτιο, αλλά εξακολουθεί να είναι πρόβλημα. Το πρώτο επιδημικό κύμα που έπληξε την Ελλάδα μάλλον κορυφώθηκε περίπου στις 10 Μαρτίου με περίπου 2.000 κρούσματα την ημέρα (πολύ περισσότερα από τα καταγεγραμμένα) και μάλλον έπεσε ταχύτατα σε μερικές εκατοντάδες ημερησίως ήδη πριν εφαρμοστεί ο εγκλεισμός στις 23 Μαρτίου, που ήταν πλέον άχρηστος. Με επιφύλαξη, το τωρινό κύμα φαίνεται πολύ ενεργό και μπορεί να ξεπεράσει το πρώτο κύμα σε λοιμώξεις, αλλά το ποσοστό ατόμων μεγάλης ηλικίας φαίνεται προς ώρας μικρότερο συγκριτικά με το πρώτο κύμα. Δυστυχώς, το ΕΣΥ δεν έχει εφεδρείες, οπότε πρέπει να είμαστε εξαιρετικά προσεκτικοί.

Οι σημαντικότεροι παράγοντες για το αν θα διατηρήσουμε τον έλεγχο της πανδημίας είναι το κατά πόσο θα μπορέσουμε να εμποδίσουμε τον ιό να χτυπήσει γηροκομεία, νοσοκομεία και ευπαθείς ομάδες. Υπάρχει παρανόηση στο τι σημαίνει "ευπαθής ομάδα". Για παράδειγμα, αν κάποιος έχει απλώς υπέρταση, αυτό δεν αυξάνει τον κίνδυνο θανάτου. Ένας κατά τα άλλα υγιής 50-70 ετών με ελεγχόμενη υπέρταση έχει κίνδυνο θανάτου κάπου 0,1%-0,4%, αν μολυνθεί. Αντιθέτως, ένας τρόφιμος γηροκομείου, με πολύ εύθραυστη υγεία, έχει 25% πιθανότητα θανάτου αν μολυνθεί. Απρόβλεπτοι παράγοντες, όπως μια σύρραξη, μια κοινωνική αναταραχή από διαφανόμενη συντριβή της οικονομίας ή μια λήψη νέων επι-

Ιωάννης Ιωαννίδης
Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Στάνφορντ

«Χρειαζόμαστε περισσότερα τεστ για τον ιό»

Ο Έλληνας καθηγητής του Στάνφορντ, για τον οποίο αμερικανικά δημοσιεύματα υποστηρίζουν ότι επηρέασε την πολιτική Τραμπ για τον κορωνοϊό, μιλά για την εξέλιξη της πανδημίας στην Ελλάδα, στις ΗΠΑ και στον υπόλοιπο κόσμο

βλαβών μέτρων lockdown, αν καθεί η ψυχραιμία, μπορεί να εκτρέψουν και την πανδημία και τη χώρα γενικότερα. Αν αποφύγουμε τέτοιες καταστροφές, με προσεκτική χρήση μέτρων προσωπικής υγιεινής (κάτι που είναι ευθύνη όλων μας), αποφυγή συγχρωτισμού και με δρακόντεια μέτρα προστασίας ενός ποσοστού περίπου 10% του πληθυσμού, η κατάσταση ελπίζω να είναι διαχειρίσιμη. Θέλει μεγάλη προσοχή».

«Τυφλές λύσεις»

Όσον αφορά τα δημοσιεύματα στις ΗΠΑ που αναφέρουν ότι ο κ. Ιωαννίδης ήταν ένας από τους επιδημιολόγους που επηρέασαν τον Αμερικανό Πρόεδρο, ο καθηγητής του Στάνφορντ εξη-

γεί πως τους προηγούμενους μήνες είχε τεθεί επικεφαλής της ομάδας με τους κορυφαίους επιστήμονες στις ΗΠΑ. «Είχα ηγηθεί μιας άτυπης ομάδας στην οποία συμμετείχε ο νομπελίστας Μάικλ Λεβίτ, ο πρύτανης του Μπέρκλεϊ, Άρτ Ρέινγκολντ, ο πρύτανης της Σχολής Δημόσιας Υγείας του Γιέιλ, Στεν Βέρμουντ, ο αναφερόμενος πλέον ως πολιτικός επιστήμονας του αιώνα, καθηγητής Λοιμωξιολογίας στο Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνια και παγκοσμίως κορυφαίος μαθηματικός-κοινωνιολόγος, Τζέιμς Φάουλερ, ο καθηγητής Λοιμωξιολογίας του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνια Τζεφ Κλάουσερ, ο καθηγητής στο Γιέιλ, Ντέιβιντ Κατζ, ο Τζέι Μπατασάρβα, καθηγητής του Στάνφορντ στην Ιατρική, στην Πολιτική Υγείας και στα Οικονομικά, και ο πιο έμπειρος επιστήμονας των Κέντρων Ελέγχου και Πρόληψης Ασθενειών,

«**Εχουμε ασαφή εικόνα του επιδημικού κύματος. Ο πραγματικός ημερήσιος αριθμός νέων κρουσμάτων πιθανότατα είναι τετραψήφιος**»

Ντάνιελ Τζέρνικαν. Στόχος μας ήταν, όντως, όπως λέει το κείμενο, να σώσουμε περισσότερες ζωές και ταυτόχρονα να αποφύγουμε την κατάρρευση της οικονομίας, που οδηγεί σε ακόμα περισσότερες απώλειες ανθρώπινων ζωών», επιβεβαιώνει ο κ. Ιωαννίδης.

Επηρέασε αυτή η άτυπη ομάδα τις πολιτικές αποφάσεις του Ντ. Τραμπ; Ο κύριος Ιωαννίδης απαντά: «Φοβάμαι πως μάλλον στην Αμερική -και στις περισσότερες χώρες- δυστυχώς, επικράτησαν τελικά τυφλές, σπασμωδικές λύσεις σε πολυμένο, οξυμένο σκηνικό, με αποτέλεσμα να υπάρξουν απώλειες ζωών και συντριπτικά κατάγματα στην οικονομία και στην κοινωνία.

Σε αυτό που συμφωνούσαμε όλοι σε αυτή την άτυπη ομάδα, όπως και εκατοντάδες άλλοι σοβαροί επιστήμονες με τους οποίους επικοινωνώ και που πολλοί αποφεύγουν να μιλήσουν μέσα στο διαμορφωμένο κλίμα πολυμένου κενταρισμού, ήταν η ανάγκη να γίνει επιθετική, εκτεταμένη χρήση τεστ από νωρίς. Χώρες που ακολούθησαν αυτή τη συνταγή, όπως η Σιγκαπούρη, η Ταϊβάν ή η Ισλανδία, είχαν τα καλύτερα αποτελέσματα. Οι ΗΠΑ, δυστυχώς, δεν άκουσαν αυτή τη συμβουλή και έχασαν την πρώτη μάχη των τεστ».

Αυτοκτονική κίνηση οι εγκλεισμοί

Ο κύριος Ιωαννίδης, μιλώντας στην «R», αποσαφηνίζει τη θέση του αναφορικά με το θέμα της καθολικής απαγόρευσης κυκλοφορίας: «Κατά τη δική μου εκτίμηση, όπως και πολλών άλλων, τα ολικά lockdown ήταν πολύ επιβλαβή. Το αν ταυτόχρονα είχαν και κάποια ωφέλεια, πέρα από την τεράστια βλάβη, είναι αμφισβητούμενο. Το Imperial College υπολόγισε σημαντικά οφέλη, αλλά σε πρόσφατη προδημοσίευση από την ομάδα μου με συναδέλφους από το Πανεπιστήμιο Northwestern και το Πανεπιστήμιο του Σίδνεϊ, δείχνουμε ότι οι ισχυρισμοί της ομάδας του Imperial College περί lockdown που έσωσε ζωές φαίνεται να είναι τεχνικό λάθος της μοντελοποίησης που οδηγεί σε επίπλαστο αποτέλεσμα. Ελπίζω, συνετοί ηγέτες να έχουν δει ήδη την εκτεταμένη πολλαπλή καταστροφή που έφερε το lockdown και να έχουν καταλάβει πλέον ότι οι εγκλεισμοί αποτελούν αυτοκτονική κίνηση, που είναι καλό να μην επαναληφθεί».